

Sayı : 38253977-952.03.03.01- 11649
Konu : Çığ Önlemleri ve
Müdahale Faaliyetleri

21/01/2021

GENELGE
2021 / .2

Doğa ve insan kaynaklı afetler, hem insanların hayatlarını derinden etkilemekte hem de büyük ekonomik kayıplara yol açmaktadır. Türkiye, tektonik, topoğrafik ve iklimsel yapısının etkisiyle doğa kaynaklı afetlerle sık sık karşılaşmaktadır.

Depremler bakımından yüksek riskli bir coğrafyada bulunan ülkemizde, heyelan, sel/taşkın, kaya düşmesi ve çığ afetleri de bölgesel ve mevsimsel bazda yaşanabilmektedir. Afetleri yoğun yaşayan ülkemizin iklim değişikliğinin etkilerini, yakın gelecekte daha da fazla hissedeceği değerlendirilmektedir.

Ülkemizde meydana gelen afet ve acil durumların öncesinde hazırlık ve risk azaltma, sırasında müdahale ve sonrasında iyileştirme çalışmalarının koordinasyonu Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığında (AFAD) olup, 03.01.2014 tarihli ve 28871 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Başkanlıkça faaliyetler yürütülmektedir. Bu Plan gereğince ulusal düzeyde 28 çalışma grubu, il düzeyinde 26 çalışma grubu bulunmakta olup tüm illerimizde İl Afet Müdahale Planları hazırlanarak onaylanmıştır.

Ek – 1’de yer alan “Çığ Tehlikesine Maruz Kalan İller Tablosu”nda belirtilen yerlerde, afet ve acil durumlara ilişkin önleme ve müdahale çalışmalarında görev alacak çalışma grupları ve koordinasyon birimlerine ait afet öncesinde hazırlık ve risk azaltma, sırası ve sonrasında müdahale faaliyetleri yapılacaktır.

Bu kapsamda:

- 1- Çığ tehlikesine yönelik alınacak tedbirler, önleme ve müdahale hazırlıklarını değerlendirmek üzere illerde Vali veya Vali Yardımcısının Başkanlığında; Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri / Belediye Başkan Yardımcısı, İl Afet ve Acil Durum Müdürü, İl Özel İdare Genel Sekreteri / Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanı, İl Kültür ve Turizm Müdürü İl Sağlık Müdürü, İl Meteoroloji Müdürü, İl Tarım ve Orman Müdürü, İl Gençlik ve Spor Müdürü, İl Jandarma Komutanı / Yardımcısı, Karayolları Bölge Müdürü, TCDD Bölge Müdürü, Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü Temsilcisi, Yerel Elektrik Üretim ve Dağıtım Şirketi Yöneticisi ve ihtiyaç duyulan diğer kamu kurum ve kuruluş yöneticilerinden oluşan bir komisyon teşkil edilmesi ve bu komisyonca “Çığ Önlemleri ve Müdahale Toplantısı”nın her yıl Ocak ayında yapılması,
- 2- Ek-1’deki listede yer alan illerde, il genelinde çığ tehlikesine yönelik afet ve acil durum hazırlıkları yapılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi,
- 3- Çığ tehlikesi bulunan yerlerde; ilgili kurum, kuruluş, belediye, muhtar, köy koruyucuları ve halka yönelik yazılı, görsel ve yerel basın yolu ile bilgilendirme ve eğitim çalışmalarının yapılması,
- 4- Çığ tehlikesinin etkili olduğu sürece, çığ duyarlılığı olan bölgelerde mülki idare amirliklerince afiş, broşür, pano vb. uyarı levhalarının yerleştirilmesinin sağlanması,
- 5- İlgili kurum ve kuruluşların personelinin katılımıyla;
 - a) Çığ Tehlikesi Belirleme ve İzleme Ekibi,
 - b) Çığ Hazırlık ve Müdahale Ekibi,
 - c) Çığ Önlemlerini ve Müdahale Hazırlıklarını İnceleme Komisyonu oluşturulacaktır.

a) Çığ Tehlikesini Belirleme ve İzleme Ekibi Oluşumu ve Görevleri

- Çığ Tehlikesini Belirleme ve İzleme Ekibinin; İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Meteoroloji Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü / Karayolları Şefliği, varsa Kayak Merkezinden sorumlu kurum veya kuruluş, Büyükşehir Belediyesi veya ilgili Belediye ile Valilik Makamınca uygun görülen diğer temsilcilerden (teknik personel) oluşturulması,
- AFAD tarafından üretilen çığ duyarlılık haritalarının güncellenerek bu haritalardan faydalanılması,
- Kritik tesisler ve ulaşım yollarının muhtemel çığ tehlikesinden etkilenme ihtimaline karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi,
- Çığ afetine uğramış ya da uğraması muhtemel yerleşim alanları ile kayak merkezi, kış turizm merkezi, karayolları, enerji ve haberleşme nakil hatlarının bulunduğu yerlerin tahliye ve tehlike değerlendirmelerinin yapılarak tedbirlerin alınmasının sağlanması,
- Çığ riski bulunan alanlarda kalıcı önlemlerin, akma ve durma bölgelerine yönelik pasif önlemlerin, tek veya çok namlulu çığ düşürücüleri, çığ topları vb. yöntemlerle yapay çığ oluşturularak yol uyarı, kapama sistemi ve geçici önlemlerin tespit edilmesi veya ettirilmesi,
- Çığ riski taşıyan bölgelerin saptanması; önceki yıllarda çığa maruz kalmış yerler ile çığ nedeni ile nakline karar verilmiş (ancak nakil işlemi tamamlanmamış) veya incelenmiş yerleşim yerleri, çığdan etkilendiği bilinen karayolu güzergâhları, enerji ve haberleşme nakil hattı güzergâhları, köy yolları, kış turizm alanları vb. özellikleri dikkate alınarak durumun tekrar etüt edilmesi ve tahliyesi gerekiyorsa ilgili iş ve işlemlerin ivedi olarak yürütülmesi,
- “Çığ Tehlikesini Belirleme ve İzleme Ekibi” çalışmalarının Valiliğince belirlenecek Vali Yardımcısı gözetiminde İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne koordine edilmesi.

b) Çığ Hazırlık ve Müdahale Ekibi Oluşumu ve Görevleri

- Çığ Hazırlık ve Müdahale Ekibinin; İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (Arama Kurtarma Ekibi), sorumluluk bölgesine göre ilgili Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı (Arama Kurtarma Ekibi), İl Meteoroloji Müdürlüğü, Karayolları Bölge Müdürlüğü / Karayolları Şefliği, varsa Kayak Merkezinden sorumlu kurum veya kuruluşun arama kurtarma birimi, Büyükşehir Belediyesi veya ilgili belediye (itfaiye ekibi) ile Valilik makamınca uygun görülen diğer kurum kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarının arama kurtarma kapasitesine sahip temsilcilerinden oluşturulması,
- Kamu kurum kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarından, yeterli ekipmana sahip, müdahalede görev alacak arama ve kurtarma ekipleri belirlenmesi,
- Müdahalede görev alacak ekip personelinin Ek – 2’de yer alan form ile İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinde kayıt altına alınması,
- Bu ekiplerin toplanma, yükleme ve intikalleri ile ilgili İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne intikal planı hazırlanarak, planın bir örneğinin sorumluluk alanı bölgesinde bulunan Afet ve Acil Durum Arama Kurtarma Birlik Müdürlüğüne gönderilmesi,
- Olay bölgesinde yalnızca çığ afetine müdahale etme kapasitesine sahip ekiplerin görevlendirilmesinin sağlanması ve arama kurtarmada görev yapacak her ekibin personeline 01 Ocak 2022 tarihinden sonra bireysel sinyal alıcı verici cihazların bulundurulması zorunluluğunun aranması,
- AFAD ekipleri olay yerine gelene kadar, bölgeye ulaşan Emniyet/Jandarma/Karayolları ekipleri tarafından olay yeri güvenliğinin sağlanarak giriş ve çıkışların kayıt altına alınması,
- AFAD ekibi bölgeye ulaştıktan sonra Arama Kurtarma Koordinasyon Masası’nın oluşturulması,

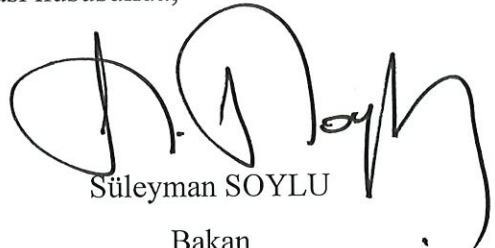
- Bölgeye gelen tüm ekiplerin personel ve araçlarının giriş çıkış kayıtlarını yaptırmaları ve AFAD koordinasyonunda müdahale faaliyetlerini yürütmeleri, kayıt altına alınmayan personel ve taşıtların bölgeye giriş çıkışına izin verilmemesi,
- AFAD tarafından, olay yerinde ve olay yerini her açıdan görecektir şekilde yeteri kadar gözcü personel görevlendirilmesinin sağlanması, olay bölgesindeki tehlikelerin ve başlangıç bölgesi ve durma bölgesine kadar çığ alanı sınırlarının belirlenerek işaretlenmesi,
- İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü ve/veya İl/İlçe Jandarma Komutanlığınca olay yerinin güvenlik ve trafik tedbirlerinin alınarak, ikincil afetlerin yaşanmaması için ilgili birimlerle koordineli çalışılması,
- Olay yerinin müdahale koordinasyonunu sağlamakla görevli AFAD ekibinin, bölgede hızlı şekilde tarama yapması, etkilenen kişi sayısı, etkilenen yerleşim alanı, çığın başlangıç ve bitiş noktalarındaki mesafe (etkilenen alanın büyüklüğü), meteorolojik şartlar vb. değerlendirmeleri tamamlaması, Ek – 3’te yer alan form ile birlikte İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezini ivedi olarak bilgilendirmesi,
- Olay bölgesine sağlık, arama ve kurtarma ile ilk yardım ekiplerinin sorunsuz ve süratli bir şekilde ulaşabilmesi için haberleşme, ulaşım ve altyapı, güvenlik ve trafik, tahliye ve yerleştirme planlama, enerji destek, psiko-sosyal destek, beslenme, barınma, gıda, tarım ve hayvancılık, hasar tespit, altyapı hizmet, zarar tespit ve **diğer çalışma grubu** faaliyetlerinin TAMP kapsamında gerçekleştirilmesi,
- “Çığ Hazırlık ve Müdahale Ekibi” çalışmalarının Valiliğince belirlenecek Vali Yardımcısı gözetiminde İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne koordine edilmesi,
- İlde yürütülen hazırlık faaliyetlerine ilişkin her yıl eğitim ve tatbikat yapılması.

c) Çığ Önlemlerini ve Müdahale Hazırlıklarını İnceleme Komisyonu Oluşumu ve Görevleri

- İlde yürütülen çığ tehlikesini belirleme ve izleme ile çığ hazırlık ve müdahale hazırlıklarını idari yönden incelemek üzere Vali veya uygun görülen Vali Yardımcısı başkanlığında İl İdare Kurulu Müdürü ile en az bir Kaymakam olmak üzere “Çığ Önlemlerini ve Müdahale Hazırlıklarını İnceleme Komisyonu” nun oluşturulması,
- Olmuş veya olması muhtemel çığ tehlikesi altında bulunan yerleşim yerleri (kırsal mahalleler, köy, mahalle, mezra vb.) ile kayak merkezleri ve kış turizm alanları, çığ riski taşıyan yerlerin saptanması sırasında daha önceki yıllarda çığa maruz kalmış yerleşim yerleri ile çığ nedeni ile nakline karar verilmiş (ancak nakil işlemi tamamlanmamış) veya incelenmiş çığın etkilediği ilgili kurum tarafından bilinen konut, kamu tesisi, karayolu, demiryolu, enerji nakil hatları, köy yolları, kış turizm alanları ve benzeri yerlerin durumlarının gözden geçirilmesi, gerek görülen yerlerde inceleme komisyonu veya görevlendireceği kişi / kişilerce Ek – 4’te yer alan forma göre incelenme yaptırılması.

Valilik ve ilgili Kaymakamlıklarca önlemlerin ivedilikle alınması hususunda;

Gereğini önemle rica ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

Ek:

- 1-Çığ Afetine Maruz Kalmış Başlıca İller Tablosu (1 sayfa)
- 2- Müdahale Ekibi Personel Bilgisi (1 Sayfa)
- 3- Çığ Kayıt Formu (1 Sayfa)
- 4- İnceleme Formu (3 Sayfa)

ÇIĞ AFETİNE MARUZ KALMIŞ BAŞLICA İLLER TABLOSU

Sıra No	İl Adı
1	Adıyaman
2	Ağrı
3	Ardahan
4	Artvin
5	Batman
6	Bayburt
7	Bingöl
8	Bitlis
9	Bolu
10	Bursa
11	Denizli
12	Diyarbakır
13	Elazığ
14	Erzincan
15	Erzurum
16	Giresun
17	Gümüşhane
18	Hakkâri
19	Iğdır

Sıra No	İl Adı
20	Isparta
21	İzmir
22	Kahramanmaraş
23	Kars
24	Kastamonu
25	Kayseri
26	Malatya
27	Muş
28	Niğde
29	Ordu
30	Rize
31	Samsun
32	Siirt
33	Sinop
34	Sivas
35	Şırnak
36	Trabzon
37	Tunceli
38	Van

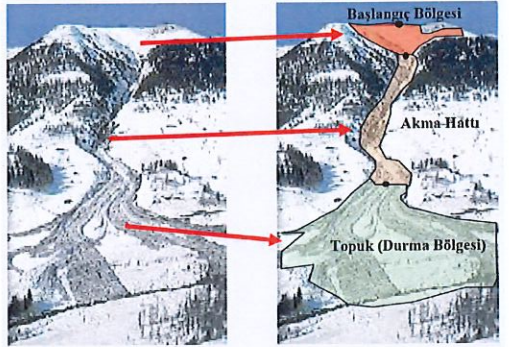
MÜDAHALE EKİBİ PERSONEL BİLGİSİ

SIRA NO	İLİ	KURUMU	GÖREVİ	ADI SOYADI	T.C. KİMLİK NO	YAŞI	KAN GRUBU	GSM (Telefon)	E-POSTA
1									
2									
3									
4									
5									

MÜDAHALE EKİBİ ARAÇLARI VE ÖZELİKLERİ

SIRA NO	İLİ	ARACIN PLAKASI	ARACIN MARKA/MODELİ	ARACIN YILI	MOTOR GÜCÜ	DOLU AĞIRLIĞI	BOŞ AĞIRLIĞI	ÇEKİŞ ÖZELLİĞİ	ARACIN KULLANIM AMACI
1									
2									
3									
4									
5									

ÇIĞ KAYIT FORMU

Kayıt Tarihi		Kayıt Saati		Kayıt No					
Olay Tarihi		Olay Saati							
İl	İlçe	Köy	Mah./Mezra:						
Mevkii:			Pafta No: (1/25000'lik pafta adı)						
Etkilenen Bina Sayısı			Etkilenen Kişi Sayısı	Yaralı	Ölü				
					Aranan				
Çığ Türü	Başlama Şekline Göre		Noktasal Başlayan	Çizgisel Başlayan					
	Kar Su İçeriğine Göre		Kuru Kar Çıığı	Islak Kar Çıığı					
	Kayma Düzlemine Göre		Yüzey Tabaka Çıığı	Tüm Tabaka Çıığı					
Çığ Patikası Başlangıç Tepe Koordinatları	K:		D:	Kot:					
Akma Hattı Tepe Koordinatları	K:		D:	Kot:					
Topuk Bölgesi Tepe Koordinatları	K:		D:	Kot:					
Çığ Patikası Uzunluğu (m): (Etkilenen Tahmini arazi Uzunluğu)	Maksimum Menzil Mesafesi (MMM): (Harita üzerinde ölçülen uzaklık)			DATUM:					
(*) Ölçmek veya Görmek Mümkünse Kopma Bölgesindeki Asgari Derinlik (cm):			Kopma Bölgesindeki Azami Derinlik (cm):						
Yamaç Eğimi:	(°)	Bakı:		(°)					
Topuk Derinliği (m):	Topuk Genişliği (m):		Topuk Uzunluğu (m):						
Topuk Malzemesi:	Taş – Toprak – Ağaç – Dal – Buz – Diğer								
Çığ Oluş Sebebi Kanaati	DOĞAL					YAPAY			
	Saçak Düşmesi	Aşırı Kar Birimi	Şiddetli Rüzgâr	Ani Isınma	Diğer	İnsan	Hayvan	Araç	Diğer
Yamaç Şekli	Düz	İç Bükey	Dış Bükey	Bitki Örtüsü (Başlangıç Bölgesi)	Orman	Seyrek Orman	Bodur Bitki / Çalı / Ot	Çıplak / Kayalık	
Çığ Zarar Bilgileri	Var					Yok			
Açıklamalar:									

İNCELEME FORMU

İncelenen Yer	
Adres/Mevkii	
İlçe Adı	
İl Adı	
Telefon No	
Faks	
E-Posta	
Yerleşim Yeri, Yapı ve Tesis Alanı:	Açıklama
Çığ etkisi altında mı?	
Daha önce çığa maruz kalmış mı?	
Maruz kalmış ise önlem ve nakil işlemleri tamamlanmış mı?	
Muhtemel çığ bölgesi olarak belirlenen yerlerde çığ izleme ve uyarı sistemi var mı?	
Çığ etkisini azaltmak için aktif (teraslama, yeniden ağaçlandırma, şaşırtmacalı kazık, tripod (üçayak), kar çiti, kar ağıları, kar (rüzgâr) perdeleri, rüzgâr çatıları, rüzgâr panoları vb.) veya pasif (saptırma duvarları, durdurma duvarları, çığ barajları, mahmuzlar (saptırma yapı), geciktirici yapılar, çığ kapanı, çığ tünelleri, bina güçlendirme teknikleri vb.) önlemler alınmış mı?	
Çığ tehlikesini belirten işaret ve uyarı levhaları konulmuş mu?	
Yerleşim Yeri, Yapı ve Tesis/Tesislerin Durumu:	Açıklama
Çığ etkisine karşı korunaklı mı?	

Acil Durum Tahliye Planı var mı?	
Medikal müdahale için yer ayrılmış mı?	
Çığ tehlikesine karşı alınacak önlemleri gösteren broşür, pano, afiş vb. materyaller var mı?	
Yerleşim Yeri, Yapı veya Tesiste:	Açıklama
Arama Kurtarma ve medikal müdahalede bulunacak ekip planlanmış mı?	
Varsa Arama kurtarma ve medikal müdahalede bulunacak ekibin görev tanımlaması yapılarak ilgisine tebliğ edilmiş mi?	
Müdahale için araç, malzeme ve ekipman var mı?	
Bölgede yaşayan halk, tesiste çalışanlar, müşteriler vb. kişilere çığa karşı bilinçlendirme faaliyeti yapılmış mı?	
Yerleşim Yeri, Yapı ve Tesise ulaşan bölgede:	Açıklama
Ulaşım yolu üzerinde, çığ tehlikesi olan yerler ve alternatif yollar belirlendi mi?	
Enerji nakil ve haberleşme hatlarının çığdan etkilenme durumu var mı?	

AÇIKLAMA

İNCELEMİYİ YAPANLAR

.../...../20.....

.../...../20.....

.../...../20.....

Adı Soyadı
İmza

Adı Soyadı
İmza

Adı Soyadı
İmza